

Conținuturile pentru proba la disciplina limba română

Prezenta programă a fost adaptată după *Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română*, clasele a III-a - a IV-a, din Anexa nr. 2 la ordinul ministrului educației naționale nr. 5003/02.12.2014 și după *Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română*, clasele I - a II-a, Anexa nr. 2 la ordinul ministrului educației naționale nr. 3418/19.03.2013.

I. TEXTUL LITERAR

Scrierea despre textul literar (la prima vedere)*:

- Formularea unei idei principale
- Povestirea conținutului narativ
- Transformarea textului dialogat în text narativ
- Recunoașterea cuvintelor / structurilor care indică locul și timpul acțiunii
- Identificarea și numirea trăsăturilor (fizice și /sau morale) ale unui personaj
- Formularea unei păreri despre un personaj prezent în text
- Exprimarea acordului/ dezacordului față de acțiunile sau atitudinile unui personaj
- Formularea mesajului unui text narativ
- Formularea unor aprecieri privind înțelesul unor structuri/expresii din textul-suport

*Notă:

Textul literar suport (150 – 250 de cuvinte) poate fi narativ, descriptiv sau liric, aparținând unui autor din literatura română sau universală. În selecția textului, se va avea în vedere adecvarea conținutului acestuia la nivelul de vârstă al elevilor

II. SCRIEREA IMAGINATIVĂ

- Redactarea unei compuneri narative (cu/fără introducerea unui dialog), avându-se în vedere unul dintre următoarele repere:
  - titlu dat
  - început/sfârșit dat
  - cuvinte/expresii date
  - integrarea logică și creativă a unui fragment dat
  - continuarea creativă a acțiunii dintr-un text-suport
  - relatarea unei întâmplări imaginare pornind de la acțiunea redată într-un text-suport sau de la contextul spațio-temporal al acesteia
  - relatarea unei întâmplări imaginare la care să participe un personaj/personaje prezente într-un text-suport
- Organizarea textului scris (părțile componente ale unei compuneri: introducerea, cuprinsul, încheierea)

II. ELEMENTE DE CONSTRUCȚIE A COMUNICĂRII

a. Noțiuni de fonetică

- Sunetele limbii române. Vocale și consoane
- Despărțirea cuvintelor în silabe

b. Lexic

- Cuvinte înrudite (familia lexicală)
- Cuvinte cu formă diferită și sens asemănător (sinonime)
- Cuvinte cu sens opus (antonime)
- Cuvinte cu aceeași formă, dar cu sens diferit (omonime)

c. Clase morfologice

- Verbul (timpul, persoana, numărul)*
*Pentru identificare și/sau analiză gramaticală, se vor utiliza doar verbe personale aflate la diateza activă, modul indicativ, timpurile trecut, prezent și viitor (fără terminologie)
- Substantivul (numărul, genul)
- Pronumele personal (persoana, numărul, genul)
- Adjectivul calificativ (genul, numărul). Acordul adjectivului, în gen și număr, cu substantivul pe care îl determină (fără terminologie)

d. Relații sintactice

- Propoziția/enunțul (fără teoretizări)
- Intuirea relațiilor simple dintre cuvinte: subiect - predicat

e. Ortografie și punctuație

- Integrarea unor ortograme în enunțuri proprii
- Semnele de punctuație și rolul utilizării lor într-un text dat:
  - punctul
  - virgula (în vocativ și în enumerare)
  - două puncte
  - semnul întrebării
  - semnul exclamării
  - linia de dialog
  - ghilimelele
- Recunoașterea și remedierea unor greșeli de ortografie și de punctuație dintr-un text dat.